EEN ACTUELE KIJK OP RECHT

De Juristenkrant

nr 340 - 21 december 2016

© Wouter Van Vaerenbergh

15 jaar na het KBS-rapport 'Het recht van de mensen': 'De burger heeft veel last om het juridische aspect te ontdekken in zijn verhaal.'

Pagina 8-9

Europees conservatoir bankbeslag: nieuw wapen voor schuldeiser in grensoverschrijdende geschillen

Op 18 januari 2017 treedt verordening nr. 655/2014 in werking. Die verordening vergemakkelijkt de grensoverschrijdende inning van schuldvorderingen in burgerlijke en handelszaken. Het wordt voor een schuldeiser mogelijk om via een Europees bevel tot conservatoir beslag afkomstig van een rechter uit één lidstaat bewarend beslag te leggen op bankrekeningen van de debiteur in één of meer andere lidstaten.

Cedric Vanleenhove

Ondernemingen worden binnen de Europese Unie regelmatig geconfronteerd met grensoverschrijdende schuldvorderingen die onbetaald blijven. Aangezien bedrijven vaak nalaten uitvoeringsmaatregelen over de grenzen heen te nemen, gaat een kapitaal aan schuldvorderingen op die manier verloren. Twee jaar geleden voerde de Europese Unie daarom via verordening nr. 655/2014 van 15 mei 2014 een Europees bankbeslag in, weldra waarschijnlijk bekend onder de naam EAPO (European Account Preservation Order).

Het nieuwe instrument biedt schuldeisers meer zekerheid over de succesvolle inning van hun vorderingen en bevordert daarmee de werking van de interne markt. Bedrijven en particulieren kunnen met behulp van een speciale Europese procedure eenvoudiger conservatoir beslag leggen op een bankrekening in een andere lidstaat. De schuldeiser moet vandaag nog naar de rechter in de lidstaat waar de bankrekening wordt aangehouden. Dat brengt kosten met zich mee en vaak gelden in het buitenland andere regels. Vanaf 18 januari 2017 kan de crediteur terecht bij de rechter van zijn eigen lidstaat.

De procedure kan enkel gebruikt worden in grensoverschrijdende burgerlijke en handelszaken. Concreet betekent dit dat de bankrekening van de schuldenaar zich bevindt in een andere lidstaat dan die waar het beslagverzoek is ingediend of in een andere lidstaat dan waar de schuldeiser woonplaats heeft. De procedure is eenzijdig (ex parte), waardoor het verrassingseffect gegarandeerd blijft. De EAPO kan aangevraagd worden nog vóór een gerechtelijke procedure werd aangespannen, tijdens een hangende procedure of nadat een rechterlijke beslissing werd bekomen. De procedure is een bijkomend middel voor de schuldeiser, want ze zal bestaan naast de nationale procedures voor het leggen van bewarend beslag.

Als er nog geen rechterlijke beslissing is, leidt de schuldeiser het verzoek om een bevel tot conservatoir beslag in bij de gerechten van een lidstaat die bevoegd zijn om van het bodemgeschil kennis te nemen. Daar is een uitzondering op voor het geval de debiteur een consument is die met de schuldeiser een overeenkomst heeft gesloten voor een gebruik dat niet als bedrijfs- of beroepsmatig kan worden beschouwd. In zo'n situatie zijn de gerechten van de lidstaat waar de consument zijn woonplaats heeft exclusief bevoegd om een Europees beslagbevel uit te vaardigen. Als de schuldeiser al over een rechterlijke beslissing beschikt, moet hij de vraag om een EAPO richten aan het gerecht van de lidstaat waar de beslissing werd gegeven.

De procedure gebeurt via standaardformulieren. Die zijn te vinden in uitvoeringsverordening nr. 2016/1823 van 10 oktober 2016. Er hoeft dus geen verzoekschrift opgesteld te worden. De verzoeker moet enkel de formulieren invullen. Een partij kan bijgevolg zonder bijstand van een advocaat een verzoek indienen en zo de kosten drukken. In zijn verzoek zal de schuldeiser moeten aantonen dat zonder een bevel tot bewarend beslag een reëel risico bestaat dat de latere inning van de vordering onmogelijk wordt gemaakt of wordt bemoeilijkt. Als hij nog niet over een rechterlijke beslissing beschikt, moet de crediteur bovendien bewijzen dat zijn vordering waarschijnlijk gegrond wordt verklaard. Om de belangen van de schuldenaar te beschermen, kan de rechtbank de verzoeker verplichten zekerheid te stellen. Het bedrag van de zekerheid moet volstaan om misbruik van de procedure te voorkomen en eventuele door de schuldenaar geleden schade ten gevolge van het bevel te vergoeden.

Het bevel tot bewarend beslag wordt zonder speciale procedure erkend en is zonder uitvoerbaarverklaring uitvoerbaar in de EU-lidstaten, behalve Denemarken en het Verenigd Koninkrijk. De rekeningen van de schuldenaar worden geblokkeerd ten belope van de hoogte van de vordering van de crediteur waardoor de schuldenaar wat dat bedrag betreft niet langer overschrijvingen kan doen of geld kan opnemen. Het surplus blijft beschikbaar.

Als de schuldeiser niet weet waar de schuldenaar bankrekeningen aanhoudt, voorziet de verordening in een mechanisme waarbij de schuldeiser de nationale rechter kan verzoeken om informatie op te vragen over de bankrekening(en) van de schuldenaar. Die mogelijkheid is in principe enkel voorzien voor het geval waarin de schuldeiser al een uitvoerbare rechterlijke beslissing heeft gekregen. Als de schuldeiser over een rechterlijke beslissing beschikt die nog niet uitvoerbaar is, kan het inwinnen van rekeninginformatie toch gebeuren. De crediteur moet daartoe onder andere aantonen dat de informatie dringend moet worden verstrekt, omdat anders de latere inning van de vordering in het gedrang dreigt te komen, waardoor de financiële situatie van de schuldeiser aanzienlijk zou kunnen verslechteren.

De auteur is doctor-assistent in transnationaal recht aan de vakgroep Metajuridica, Privaat- en Ondernemingsrecht van de Universiteit Gent.

Verordening (EU) nr. 655/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 tot vaststelling van een procedure betreffende het Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen om de grensoverschrijdende inning van schuldvorderingen in burgerlijke en handelszaken te vergemakkelijken; Pb. EU L 189/59

Politie deed onwettige controles van nummerplaten snelheidsovertreders

2

Derde keer, goede keer voor de bestuurlijke lus

3

Dit was het laatste nummer van 2016. De redactie wenst alles lezers een fijn eindejaar en een goed begin. We zijn er opnieuw op 11 januari 2017.

Wekendaags (niet in juli en augustus) - 18e jaargang - erkenningsnummer: P409978 - prijs 3 euro

Wolters Kluwer

ISSN 1374 3538 - afgiftekantoor brussel x - Wolters Kluwer België - Motstraat 30 - 2800 Mechelen

this jurisquare copy is licenced to Bibliotheek Universiteit Gent - on campus